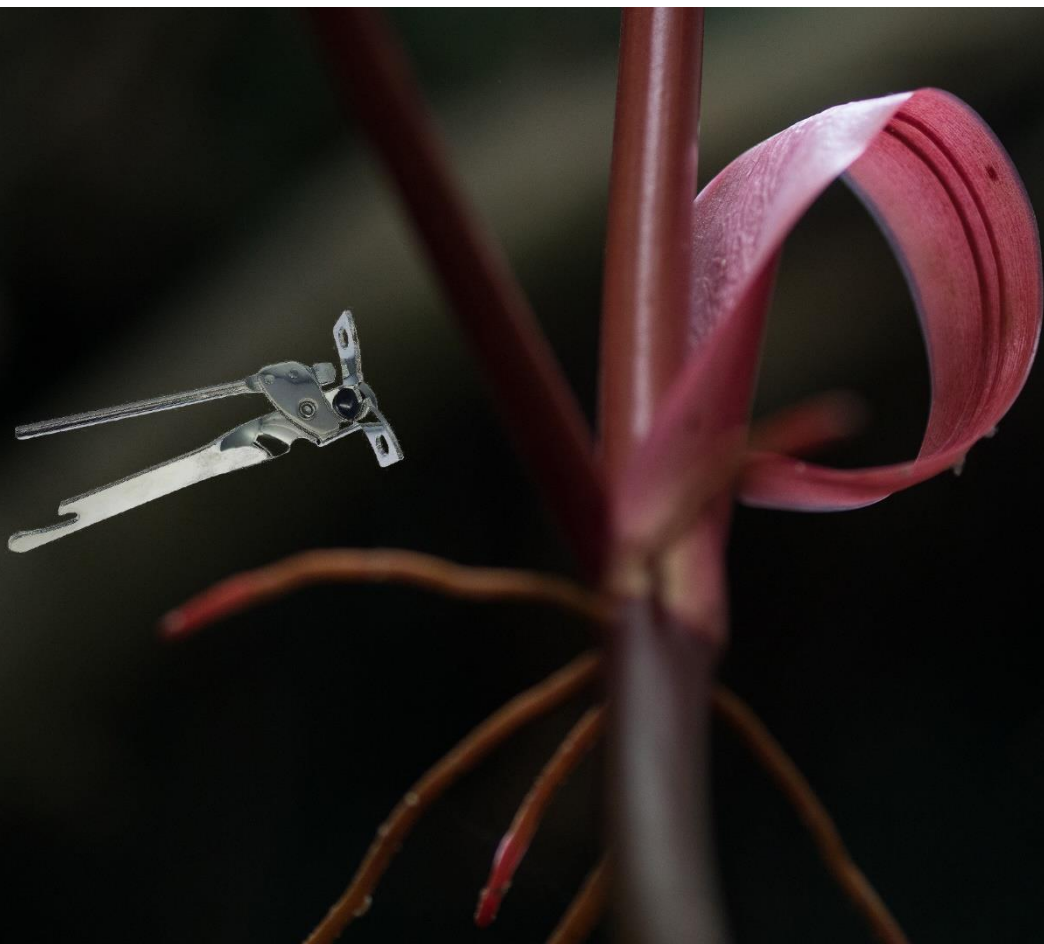

BlikOpener

Diana Bokje

Inleiding

Tijdens de Coronacrisis heb ik op Facebook en via mijn website iedere dag een BlikOpener gedeeld. Iets om creativiteit te stimuleren, de blik te verruimen en het fotobewustzijn te vergroten. Elke BlikOpener werd gevolgd door een uitdagende opdracht. Het doel was elke dag even iets leuks te delen en de fotospirit hoog te houden. Het stilleggen van de stressmaatschappij biedt ruimte in het hoofd voor creativiteit. De BlikOpeners vormen een uitdaging om te genieten van de lege agenda en het beste uit jezelf te halen.

De BlikOpeners zijn veel gelezen, gedeeld en regelmatig kreeg ik bijzondere foto's terug als reactie op de opdrachten. Al snel kwam de vraag of er ook een boekje kwam. De honderste BlikOpener lijkt mij een mooie gelegenheid voor een e-book. Bij veel BlikOpeners vind je qr-code naar de pagina's en boeken van de genoemde fotografen. Je kunt ook direct op de qr-code klikken. Dit e-book bevat een selectie van alle BlikOpeners. Klik voor het totale overzicht op de link onder de qr-code.

Geniet van de opdrachten want juist nu, nu alles langzaam weer op gang komt, is het belangrijk om de herontdekte creativiteit vast te houden en elke dag even tijd voor jezelf te nemen.

Laat anderen meegenieten en deel je foto's via Facebook met #BlikOpener #Bokje.

Diana Bokje

BlikOpener #1

Lievelingsdingen

Opdracht

Maak een lijstje met 20 dingen die je graag doet. (wandelen, skeeleren, trampoline springen, lezen, taarten bakken, nieuwe dingen koken, vrijen, tikkertje spelen, zingen onder de douche enzovoort). Wanneer heb je deze dingen voor het laatst gedaan? Zet een achter alle 20 items een datum. Wees niet verbaasd als je merkt dat je sommigen van je lievelingsbezigheden al jarenlang niet meer hebt gedaan. Kijk of je daar vandaag nog verandering in kunt aanbrengen. Welke van deze dingen kun je vandaag nog mee starten?

bron: The artist way, Julia Cameron

BlikOpener #2

Eigen Straat

Kijk eens met andere ogen naar je eigen straat. Je eigen omgeving is heel bekend dat maakt het moeilijk om nog echt te zien.

Opdracht

Loop naar buiten en wandel een half uur lang zonder camera door je straat. Heen en weer. Kijk goed wat je allemaal ziet. Neem de omgeving bewust in je op. Na dat half uur pak je je camera en maak je maximaal 3 foto's.

BlikOpener #3

Verbinding

© Marlon de Azambuja

Sommige fotografen kijken met heel andere ogen naar de wereld. Marlon de Azambuja weet door achteraf een paar lijnen aan zijn foto toe te voegen het perspectief op zijn kop te zetten. De straat lijkt ineens veel hoger dan de stoep te zijn.

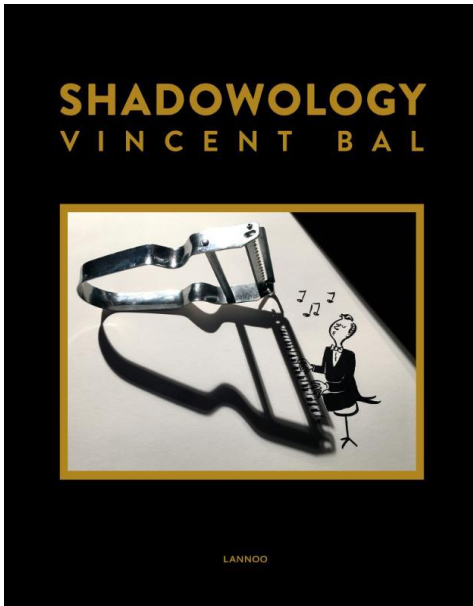
Opdracht

Maak een foto op straat met een paar opvallende punten erin zoals gekleurde tegels of putdeksels. Of kijk in je archief of je zo'n foto hebt. Print de foto en zet er met een liniaal op zodanige wijze lijnen in dat het perspectief verandert. (Je kunt dit natuurlijk ook met fotobewerkingssoftware of een tekenprogramma doen).

BlikOpener #6

Shadowology

© Vincent Bal

Vincent Bal is een kunstenaar die speelt met de schaduw. Nu de zon weer lekker schijnt buiten is mooi weer voor Shadowology.

Opdracht

Bekijk de wereld om je heen eens van de schaduwzijde. Welke schaduwen zie je om je heen en wat gebeurt er als je een voorwerp draait in het licht. Wanneer ontstaan er spannende vormen in de schaduw? Waar doet het je aan denken? Ook een leuk familiespel. Neem allemaal een dagelijks voorwerp. Wie bedenkt de meeste fantasieën in de schaduw van zijn onderwerp?

BlikOpener #7

Anderhalve meter

Afstand inschatten is lastig. Mijn kauwgomballenautomaat is 1 meter 50 hoog. Anderhalve meter is voor veel mensen een lastige afstand om in te schatten. Daarom is de opdracht van vandaag heel simpel.

Opdracht

Fotografeer anderhalve meter. Dat klinkt misschien eenvoudiger dan het is. Ruimte en afstand zijn lastig om in een tweedimensionaal beeld weer te geven. Dus veel plezier.

BlikOpener #8

Mindmap

Ik zie veel berichten voorbij komen van mensen die hun ervaringen en beleving tijdens de Coronacrisis fotograferen. Voor iedereen die altijd al een keer graag een fotoserie of fotoproject wilde maken is dit de uitgelezen kans. Je zit er midden in en bent er in je hoofd al mee bezig.

Voor je start met je project is het goed om te bedenken wat je allemaal zou kunnen fotograferen. Om beter inzicht in je onderwerp te krijgen en te focussen helpt het om een mindmap te maken. Het voordeel van een mindmap is dat je niet op de oppervlakte blijft, maar wordt gedwongen om steeds een stap dieper te denken. Het helpt je om inzicht te krijgen in wat je wilt fotograferen, maar vooral wat je niet wilt fotograferen.

Opdracht

Maak je hoofd leeg, pak een leeg vel papier, een set kleurpotloden en ga aan de slag. Klik op/scan de QR-code voor een kort filmpje met uitleg.

BlikOpener #9

Postkaart

In mijn boekenkast staat het boekje Boring Postcards van Martin Parr. Een verzameling postkaarten waarbij, zoals de titel al zegt, de één nog saaier is dan de ander. Ook in Fotomuseum Den Haag was onlangs een expositie van Sonja van Hamel en Robert Muda met allemaal postkaarten van verzorgingstehuizen. Dat waren nu ook niet de meest inspirerende beelden om te zien.

Waarom ga ik dan toch naar zo'n expositie of koop ik zo'n boekje? Omdat het iets zegt over een tijdsbeeld. Straten waar amper auto's staan geparkeerd en nauwelijks verkeer is. De verlatenheid treft mij. Een beeld wat nu ineens weer herkenbaar wordt.

Opdracht

Maak een foto die iets vertelt over de situatie nu. Bij verschillende fotoafdrukcentrales, zoals Pixum, kun je kaarten laten maken met je eigen foto. Laat je kaart afdrukken en stuur hem op naar iemand die het nu hard kan gebruiken.

BlikOpener #10

Upset Down

© Paul Bogaers

Eén foto is al leuk, maar wanneer je twee foto's met elkaar combineert wordt het nog leuker. Door foto's te combineren, gaan ze een relatie aan. Er ontstaat samenhang. Dit kan ontstaan door beeldrijm, iets uit de ene foto dat terugkomt in de andere foto, door gelijkheid van bijvoorbeeld kleur, vorm of juist door contrast. Wanneer je twee foto's met een onverwacht contrast in inhoud met elkaar combineert kan er humor ontstaan.

Fotograaf Paul Bogaers maakte het boek *Upset Down* waarbij hij steeds twee beelden combineert waarvan er een op zijn kop staat. Wanneer je het boek uit hebt, kun je hem ondersteboven nog een keer bekijken. Dat leidt weer tot nieuwe ontdekkingen.

Opdracht

Het mooie van combinaties maken, is dat je er geen nieuwe foto's voor hoeft te maken, of überhaupt hoeft te fotograferen. Veel van de combinaties van Paul Bogaers bestaan uit gevonden fotomateriaal. Het leukste is om in je fotoarchief te kijken en zien welke combinaties je kunt maken. Kijk ook eens wat er gebeurt als je de foto's willekeurig sorteert en naast elkaar legt.

BlikOpener #11

Spelen

Vandaag geen foto-opdracht, maar iets om je creativiteit aan te wakkeren. Het voelt misschien wat ongemakkelijk, maar het is enorm goed voor je creativiteit om gewoon weer eens te spelen.

Opdracht

Maak een lijstje met vijf dingen die je als kind leuk vond om te doen. Dat kan van alles zijn Lego, tekenen, lezen, verhalen verzinnen, puzzelen, koekjes bakken, enzovoort. Vraag jezelf af wanneer je daarmee bent gestopt. Is het niet leuk om een van die dingen weer eens op te pakken? Nu je toch thuis bent, kun je misschien wel weer eens een tekening maken of een kleurplaat inkleuren. Gek dansen op een nummer van je favoriete band op het schoolfeest. (Je mag de gordijnen dicht doen, maar je kunt ook de burens hun plezierje gunnen).

BlikOpener #12

Kleine verhaaltjes

© Nadav Bagim

Vandaag een fotografische uitdaging voor macrofotografen of iedereen die daarmee eens aan de slag wil. Fotograaf Nadav Bagim maakt prachtige kleine verhaaltjes in zijn macrofoto's. Spetterende achtergronden en heldere kleuren trekken de kijker in zijn fantasiewereld.

Wanneer je goed naar zijn foto's kijkt, zie je dat hij niet alleen gebruik maakt van de insecten en plantenwereld, maar er in zijn Wonderland serie ook regelmatig broccoli of andere groenten zijn verstoppt.

Opdracht

Keer je groentela om en gebruik je verbeeldingskracht om je eigen verhaal te maken.

BlikOpener #14

Quilty pleasure

Er zijn van die dingen die je niet kunt laten, maar waarvan je liever niet toegeeft dat jij dat ook doet. Zogenaamde guilty pleasures.

Eén van mijn stiekeme fotopleziertjes is het fotograferen van mijn gezin van die borden waardoor je je hoofd kunt steken en je zo laten portretteren als gorilla, hofdame of Mona Lisa. Gelukkig werken mijn man en dochter hier gewillig aan mee. Ook deze vakantie weer een paar mooie plaatjes gemaakt. Ooit hoop ik hier een boekje van te maken. Zo heb ik een goed excuus om hier mee verder te gaan.

Opdracht

Maak een collectie van jouw stiekeme fotopleziertjes

BlikOpener #15

Car Nudes

© Maarten van Schaik

In zijn serie car nudes gebruikt Maarten van Schaik de auto als muze. De reflecties in de motorkap of dak integreert hij in het landschap. Hierdoor ontstaan surrealistische beelden waarbij je goed moet kijken wat je nu eigenlijk ziet.

Opdracht

Probeer door de ogen van Maarten van Schaik naar je omgeving te kijken. Welke reflecties zie je in de auto's waar je voorbij loopt? Kun je daar een spannende vervreemdende foto van maken?

BlikOpener #16

Beeldtaal

Als we spreken maken we vaak gebruik van beeldtaal om dingen te omschrijven. Denk maar eens aan:

- Mijn hoofd ontplofte zowat
- Hij liet zich in een hoekje drukken
- Zij kon haar hoofd nauwelijks boven water houden

Van nature denken wij in beelden. Daarom komen dit soort uitspraken en gezegden zoveel voor in onze taal.

Opdracht

Gezegden en uitdrukkingen lenen zich ook heel goed om een foto van te maken. Welke uitdrukking past bij de foto bij dit bericht? Ga zelf aan de slag en visualiseer een uitdrukking of gezegde en maak hier een foto van.

BlikOpener #17

Levensmuseum

Wat als je leven werd tentoongesteld in een museum en jij moet de gids zijn. Hoeveel procent zou zijn gewijd aan dingen waar je blij van wordt? Deze vraag hoorde ik een tijdje geleden tijdens een interview bij mijn favoriete podcast, de 100% inspiratie podcast van Thijs Lindhout. Ik weet helaas niet meer met wie hij het interview deed, maar de vraag schiet nog regelmatig door mijn hoofd.

Opdracht

Juist in deze tijd denk je na over je leven. Wanneer je je dan voorstelt dat aan het eind van je leven al je vrienden worden uitgenodigd in het museum van jouw leven en jij zou de gids zijn. Wat zou je ze vertellen? Wat zou je willen dat je kon laten zien? Als je daar rondloopt, ben je dan trots op je collectie?

Misschien is het nu de tijd om het heft in eigen hand te nemen. Wordt de curator van je eigen museum. richt je eigen virtuele museum in en probeer jouw tentoonstelling in te richten met alle dingen waar je blij van wordt, die je leven kleur geven en die je fijn vindt om te delen. Wanneer je ontdekt dat 95% van de tentoonstelling bestaat uit werk of 60% uit dingen die je wel doet, maar die je eigenlijk niet leuk vindt, probeer dan eens te denken wat je kunt veranderen om een betere balans te vinden.

BlikOpener #18

Gestolen momentjes

Nu onze leefomgeving is gekrompen en we ons leven zich afspeelt in een veel kleinere cirkel, ben je je misschien meer bewust van je omgeving. De manier waarop je partner geniet van zijn boek, hoe je kinderen ingespannen aan het knutselen zijn of stiekem een koekje pikken als ze denken dat niemand kijkt. Of de omgeving zelf, hoe het zonlicht mooie schaduwpatronen maakt op de vloer of hoe het licht zijn stralen werpt door het theeglas op tafel.

Opdracht

Mooie momentjes om vast te leggen en te bewaren voor later. Herinneringen waar je later met een glimlach op terugkijkt. Zorg dat je een camera bij de hand hebt en leg deze gestolen momentjes vast als je ze ziet.

BlikOpener #19

Meesterlijke missers

Wanneer je aan het fotograferen bent, heb je soms hele hoge verwachtingen van het resultaat. Thuis achter de computer valt dat vaak tegen. Toch zit er ook kracht in die mislukkingen. Het totaal onverwachte kan je soms op de schitterende ideeën brengen.

In het boek 'Meesterlijke Missers' toont reclamemaker/kunstenaar Erik Kessels hoe je creatief gebruik kunt maken van je fouten. Met uitspraken als 'Richt je verbeelding anders in', 'verknallen is opvallen' en 'Koester het onlogische' laat hij op een simpele manier zien hoe je je blunder kunt ombuigen tot iets positiefs. Het boek staat vol met hilarische foto's die allemaal per ongeluk zijn ontstaan. Een boek dat een deur naar een nieuwe wereld vol creativiteit opent.

Opdracht

Heb jij ook een mislukking die je ogen heeft geopend?

BlikOpener #20

Sunny side up

© Vincent Quak

Vincent Quak won in 2012 de publieksprijs bij de Photo Academy award met zijn serie John Doe. Een humoristische serie waarbij hij speelt met het thema eenzaamheid. De humor ontstaat door het uitvergroten van het thema en het benadrukken van het onmogelijke in sommige situaties.

Het bijzondere is dat sommige van de foto's nu ineens bijna werkelijkheid zijn geworden. Zoals de vrouw die in alle eenzaamheid haar eigen verjaardagsfeestje viert.

Opdracht

Welke situatie vind jij moeilijk? Probeer dit op een humorvolle manier te fotograferen door de situatie uit te vergroten of het onmogelijke daarvan te benadrukken.

BlikOpener #22

Streetart

© David Zinn

Naast fotografie kan ik ook erg genieten van streetart. Soms loop je op straat, ga je de hoek om en ineens sta je met je mond open te kijken naar een kleurrijke plaat die zomaar van de muur af spat. Het zijn vooral de kleine dingen waar ik helemaal blij van wordt. Zoals de grappige kleine tekeningetjes van David Zinn. Lieve grappige figuurtjes die een spel spelen met de werkelijkheid. Dat maakt mijn dag helemaal goed.

Opdracht

Wat het verder zo leuk maakt, is dat het zo eenvoudig lijkt dat je het gevoel krijgt dat moet ik toch ook kunnen? Je voelt het al aankomen.... een prachtige uitdaging voor een mooie dag als deze. Pik het stoepkrijt van je kinderen of buurkinderen en leef je uit.

BlikOpener #23

Geometrische compositie

© Gianni Galassi

In een eerdere BlikOpener hebben we al eens gespeeld met schaduwen in het klein. Architectuurfotograaf Gianni Galassi zet door het gebruik van schaduw en harde contrasten zijn eigen stempel op gebouwen. De geometrische composities vervormen het gebouw tot een modern abstract beeld.

Opdracht

Bezoek op een zonnige dag een leeg industriegebied en creëer een abstracte compositie.

BlikOpener #24

Waarom?

Waarom? Waarom? Wie kleine kinderen om zich heen heeft, herkent die vraag meteen. Je kunt er helemaal gek van worden. Soms zitten er vragen tussen waarop je het antwoord schuldig moet blijven. Waarom is de lucht blauw? Waarom kun je bellenblaasbellen niet vangen? Waarom kan jij niet zo goed zingen als de buurvrouw?

Als je volwassen bent, weet je veel meer en zijn er veel minder dingen die je nieuwsgierigheid oproepen. Je vraagt je steeds minder vaak af waarom bepaalde dingen zo zijn. Wanneer je vaker de waaromvraag stelt, stimuleer je je creativiteit. Vraag je weer eens af waarom de lucht blauw is en wat er gebeurt als de lucht niet blauw is. Hoe ziet de wereld er dan uit? Waarom eet je soep met een lepel? Hoe kun je soep anders eten?

Opdracht

Prikkel je fantasie en kijk vandaag weer eens door de ogen van een kind. Stel jezelf minimaal tien keer de waaromvraag.

BlikOpener #25

Filmstill

© *Annegien van Doorn*

Hoe boos moet je zijn om als een gek op een bloemkool in te hakken? Wat is hier gebeurd? Waar is de dader gebleven en waar is degene die op de stoel aan de overkant zat? De 'dader' heeft zijn glas melk niet leeg gedronken en is halsoverkop vertrokken.

Een van de foto's van conceptueel fotograaf Annegien van Doorn uit de serie *quiet afternoon*. Kleine scènes uit een film waarbij je als kijker blijft zitten met de vraag wat er heeft plaatsgevonden. Eigenlijk gebeurt er helemaal niets, maar de beelden laten je niet meer los.

Opdracht

De taferelen van Annegien spelen zich af in en rond het huis. En omdat we er nu toch zijn..... zet je omgeving eens op de kop en maak er een foto van.

BlikOpener #26

Mindful fotowandeling

Opdracht

Het weekend leent zich goed voor een mindfull fotowandeling. Zoek een mooie, rustige plek op in je omgeving. Loop langzaam en kijk tijdens het wandelen rustig om je heen. Neem alles in je op alsof het je eerste dag op aarde is. Merk ieder bloemetje, bijtje en grassprietje op en geef er je volle aandacht aan. Ruik de bloesem en voel de wind in je haar. Luister naar de vogeltjes en het ruisen van de wind. Kijk hoe de wolken patronen vormen in de lucht.

Pak nu je camera en loop rustig verder. Richt je aandacht op je omgeving en stop als er iets is dat je aandacht trekt. Waarom ben je gestopt? Richt je camera op datgene dat je aandacht heeft getrokken en zoom net zo lang in (of zoom met je voeten) tot je in je zoeker alleen nog datgene ziet dat je triggerde. Maak nu een foto en loop weer verder op zoek naar je volgende ontdekking. Probeer geen mooie plaatjes te maken, maar fotografeer dat wat jouw aandacht trok. Vrij van regeltjes en zonder oordeel.

BlikOpener #28

Ontspullen

Ik ben vast niet de enige vrouw met een schoentik. Toch zijn die schoenen na een tijdje echt helemaal stukgelopen of zo uit de mode dat je ze echt nooit meer aantrekt. Zoals bijvoorbeeld knalgroene laarsjes met puntneuzen, voor zover die ooit in zijn geweest. Maar ook al weet je zeker dat je ze nooit meer draagt, het doet pijn om ze weg te gooien.

Hans Aarsman bracht mij op een prima idee. Hij fotografeert dingen die hij mooi vindt zodat hij ze niet hoeft te kopen. Een stapel met mooie dingen waar je zo nu en dan eens verlekkerd doorheen bladert. Zo bedacht ik dat ik dat natuurlijk ook kan doen voor dingen waar ik aan ben gehecht, maar die ik toch weg wil gooien. Zo is mijn verzameling afgedankte schoenen ontstaan. Als een papieren kerkhof vol dierbare herinneringen aan al die wandelingen die we samen hebben gemaakt.

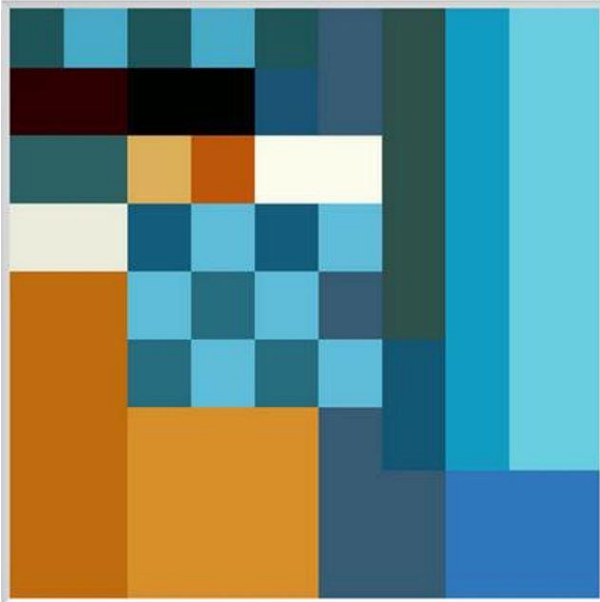
Opdracht

Wil je beginnen met ontspullen, maar vindt je het moeilijk om afscheid te nemen? Begin je eigen 'dank je wel voor bewezen diensten verzameling'

BlikOpener #30

Vogelpatronen

Opdracht

Vandaag een uitdaging voor de vogelaars. Ken je de collectie Blocbirds al? De collectie bestaat uit 25 abstracte afbeeldingen die zijn gebaseerd op het kleurenpatroon van verschillende vogels. Daag je zelf uit en kijk hoeveel vogels jij herkent. Op de website blocbirds.nl vind je de oplossingen. Als je met je muis over het beeld gaat, verschijnt de betreffende vogel.

BlikOpener #34

Binnenstebuiten

© Willem van den Hoed

Fotograaf Willem van den Hoed combineert in zijn architectuurfotografie binnen met buiten. Hangend uit het raam fotografeert hij de omgeving en neemt daarbij het interieur van de kamer mee. Of vanuit een hoek van de kamer fotografeert hij de omgeving mee vanuit de kamer. Hij zoekt zijn locaties zorgvuldig uit en vindt de meest indrukwekkende stadsgezichten en fotografeert deze vanuit zorgvuldig gestileerde hotelkamers.

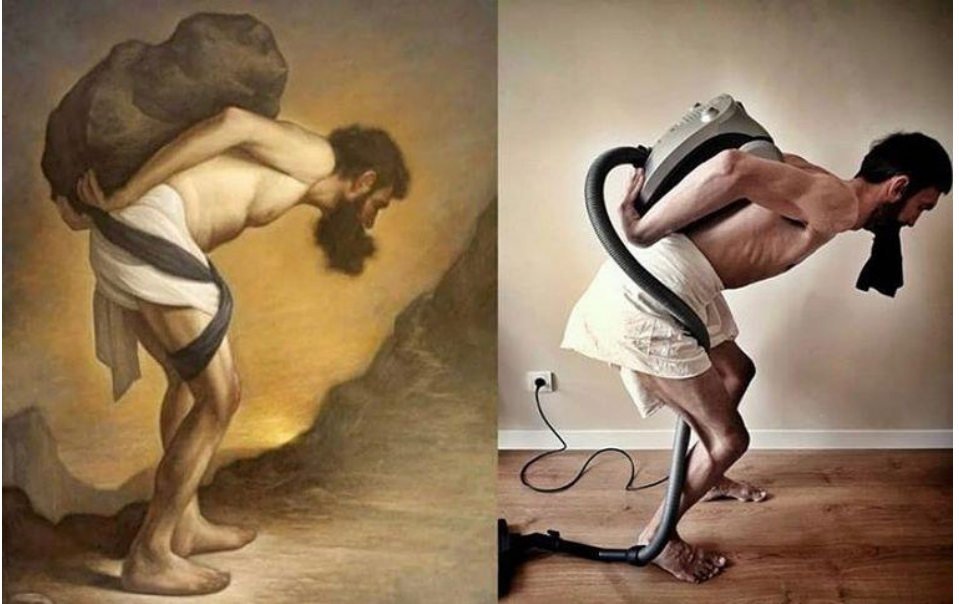
Opdracht

Kun je deze dubbelbeelden ook maken vanuit je eigen woon- of slaapkamer? Combineer in één beeld je straat of tuin en je kamer.

BlikOpener #36

Tussen kunst en quarantaine

© Vitaliy Skrynsky

Annelies Officier bedacht een mooie uitdaging tegen de verveling tijdens de Coronacrisis. Maak een bekend kunstwerk na met drie voorwerpen. In de kunstwereld staat dit bekend als Culturele toe-eigening (Engels: cultural appropriation). De uitdaging werd wereldwijd aangenomen en heeft een enorme vlucht genomen. Haar Instagramaccount tussenkunstenquarantaine telt inmiddels al meer dan 500 foto's en meer dan 225.000 volgers.

Het Instagram account werkt verslavend. Het is bijna onmogelijk om te stoppen met scrollen naar het volgende beeld. De creativiteit waarmee mensen de uitdaging zijn aangegaan, is verrassend.

Opdracht

Geniet van de creatieve vindingen op dit account of daag jezelf uit om jouw favoriete kunstwerk na te maken.

BlikOpener #37

Oolong

© Hironori Akutagawa

Ik ben dol op de reeks *In almost every picture* van Erik Kessels. Mijn favoriet in deze serie is het konijn Oolong van Hironori Akutagawa. De eigenaar ontdekte dat het platte hoofd van zijn konijn bijzonder geschikt was om voorwerpen op te balanceren. Toen hij een nieuwe hobby, koekjes bakken, ontdekte fotografeerde hij Oolong dagelijks met een vers gebakken koekje op zijn hoofd. Dit leverde een bijzonder vermakelijke fotoserie op die doorloopt tot de dag dat Oolong is overleden. De laatste foto toont Oolong begraven in zijn tuin met een worteltje balancerend op de zachte deken van sneeuw die zijn lijfje toedekt.

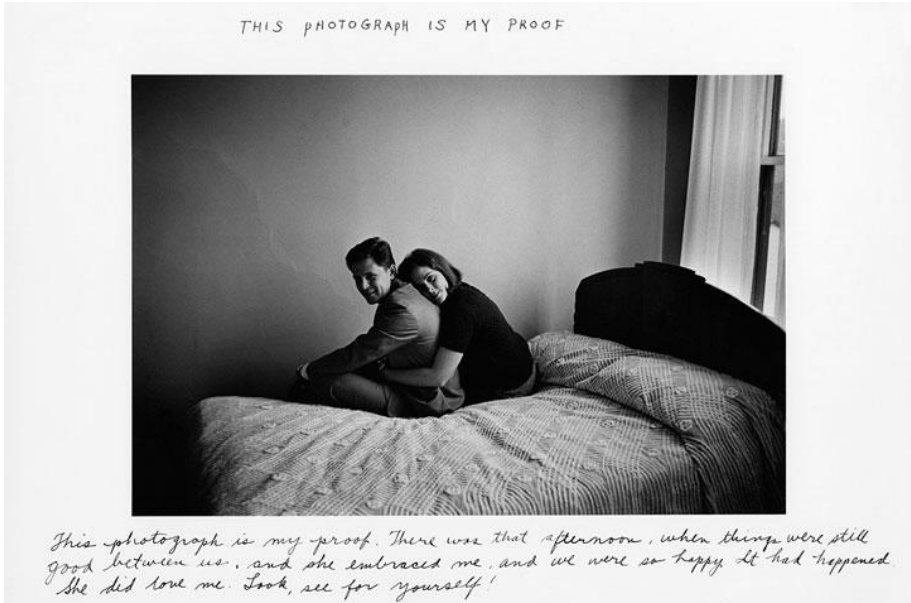
Opdracht

Heb jij ook een huisdier die iets bijzonders kan met een bepaald voorwerp? Maak een foto.

BlikOpener #38

Wat je niet ziet

© Duane Michals

Vaak hoor ik mensen zeggen: een foto moet het verhaal vertellen. Als een foto tekst nodig heeft, heb je het verhaal niet goed in beeld gebracht. Tekst kan een foto juist versterken en zelfs de betekenis van een foto veranderen.

Wanneer je een foto maakt, is dat visueel. Op datzelfde moment gebeurt er nog veel meer. Je hoort het geluid van muziek, vogels of stemmen om je heen. Je voelt de wind langs je armen strijken of de zachtheid van de bosgrond waar je op staat. Daarnaast roept de situatie een bepaalde emotie bij je op. Dat is vaak de reden waarom je je camera pakt. Een emotie die zich niet gemakkelijk laat vangen in een tweedimensionaal beeld.

Hier komen we terug bij de tekst. Fotograaf Duane Michals plaats teksten onder zijn foto's om het gefotografeerde in twijfel te trekken. Is wat hier is afgebeeld wel de waarheid? Verbeeldt het alle zintuiglijke waarnemingen, emoties en gevoelens die de fotograaf op dat moment had? Hiermee stelt hij het waarheidsgehalte van fotografie ter discussie.

Opdracht

Heb jij ook een foto die iets anders laat zien dan wat er eigenlijk aan de hand was? Schrijf er een tekst bij die de waarheid ter discussie stelt. Hoe verandert dit het beeld en de gebeurtenis die jij in je hoofd hebt?

BlikOpener #39

Het moment ervoor

Het beslissende moment van Henri Cartier Bresson is wereldberoemd. Dat ene moment waarop alle gebeurtenissen samenvallen. Alles klopt: het licht, de schaduw, standplaats en de actie. Er is een ander moment dat ik misschien nog wel spannender vind dan dat beslissende moment. Het moment vlak voor de gebeurtenis plaatsvindt. Als kijker kun je al zien of aanvoelen wat er gaat gebeuren, maar de actie of gebeurtenis heeft nog niet plaats gevonden. We noemen dit de initiaal fase.

Ik hou van de spanning van dit moment. Je denkt dat je weet wat er gaat gebeuren, maar je weet het niet zeker. Misschien gebeurt er alsnog iets anders. Door de keuze van je standpunt kun je de spanning in het beeld nog verhogen.

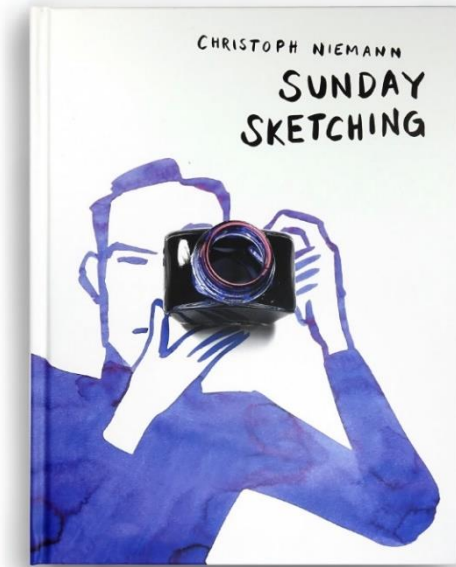
Opdracht

Fotografeer iets in je omgeving waarbij je die spanning oproept van het moment vlak voor er iets gebeurt.

BlikOpener #40

Ontzien

Weer een mooie kijkwijzer vandaag. Christoph Niemann deelt op zijn Instagram account Abstractsunday geweldige voorbeelden hoe je dingen kunt 'ontzien'. Door anders naar de objecten te kijken, ze ontdoen van hun betekenis, en kijken waar de vorm je aan doet denken. Hij schildert de vormen erbij om zijn ontdekkingen met anderen te kunnen delen. Vind je zijn werk leuk en wil je weten hoe hij denkt? Kijk dan eens naar zijn boek Sunday Sketching

Opdracht

Heb jij ook een mooi voorbeeld van 'ontzien'?

BlikOpener #41

Collage

© Viktoria Binschtok

Viktoria Binschtok combineert foto's met elkaar op basis van vorm, textuur en kleur. De beelden combineert ze in een installatie waarbij er soms afstand is tussen de beelden en soms niet. Of waarbij enkele beelden scheef zijn geplaatst. Zo ontstaan er spannende grafische vormen die verrassend eenvoudig ogen.

Opdracht

Dat het nog niet zo gemakkelijk is, merk je wanneer je hier zelf mee aan de slag gaat. Duik eens in je archief of scheur plaatjes uit een tijdschrift en daag je zelf uit een mooie collage te maken op basis van vorm, textuur en kleur.

BlikOpener #42

Feest tijdens Corona

Deze BlikOpener is geplaatst op koningsdag. De uitgelezen kans om een unieke koningsdag-tijdens-coronafoto te maken. Hoe heb jij deze dag beleefd? Heb je je gehouden aan de tradities en je aangesloten in de lange rijen voor de bakker voor een oranje tompouce? Of samen met de burens om 10:00 uit volle borst het Wilhelmus meegezongen?

Opdracht

Hoe beleef jij de feestdagen, verjaardagen en andere bijzondere dagen in deze tijd? Leg dit vast voor later.

BlikOpener #43

Visuele alfabet

Weet je dat je met behulp van de 12 tekens uit het plaatje alles kunt tekenen wat je wilt? De 12 tekens vormen samen het visuele alfabet. Probeer maar eens een fiets, een bril, een glas of een huis te tekenen met deze tekens. Je kunt er zelfs alle letters uit het alfabet, alle cijfers of symbolen mee maken. Ook wanneer je denkt dat je niet kunt tekenen helpen deze basisvormen je om eenvoudige afbeeldingen te maken die je kunt gebruiken in een online uitleg of tijdens een presentatie. Door een presentatie te verrijken met visuele vormen, spreek je meer mensen aan en kun je veel directer overbrengen wat je bedoelt.

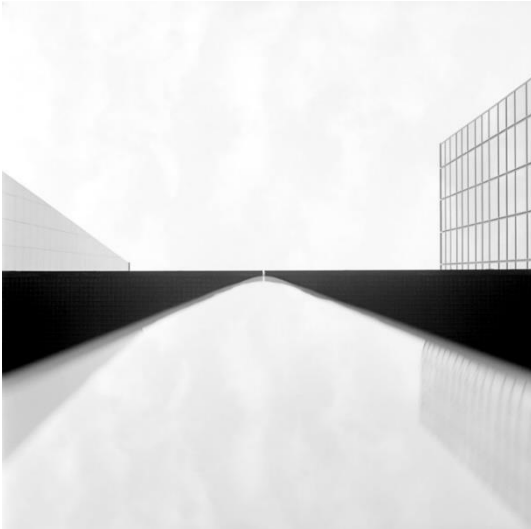
Opdracht

Wil je hier meer van weten? Kijk een op de website Huis van Verbeelding hoe je zakelijk tekenen kunt inzetten om je verbeeldingskracht te versterken en meer mensen te inspireren.

BlikOpener #44

Van architectuur naar landschap

© Erik Fluitsma

Hoe maak je van een gebouw een landschap? Architectuurfotograaf Erik Fluitsma weet hier wel raad mee. Door de bijzondere standpunten die hij inneemt, weet hij gebouwen op zo'n manier te abstraheren dat je niet meer weet wat boven of onder is. Hij zet de wereld letterlijk op zijn kop. Ook hier geldt de kunst van het weglaten. Hoe minder er over blijft, hoe boeiender ik zijn beelden vind.

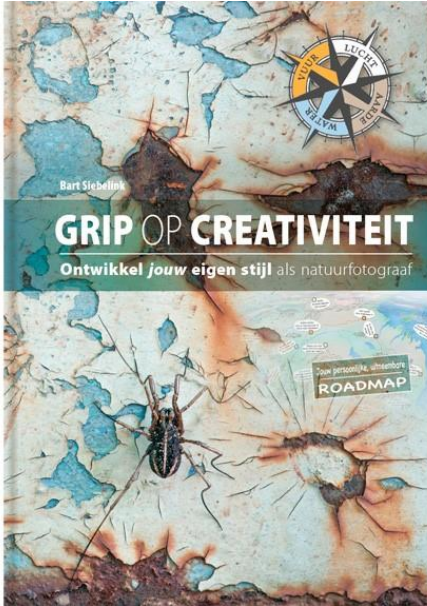
Opdracht

Hoewel het altijd belangrijk is om je onderwerp eerst goed te verkennen, geldt dat zeker voor architectuurfotografie. Loop een paar keer om een gebouw heen. Bekijk het van verschillende kanten. Kijk ook eens van beneden naar boven, of als je de kans hebt, van boven naar beneden. Welke vormen, lijnen en hoeken zijn kenmerkend voor het gebouw? Hoe kun je hier je eigen compositie van maken?

BlikOpener #45

Grip op Creativiteit

Leestip

Deze BlikOpeners zijn bedoeld om je creativiteit te stimuleren en je blik op fotografie te verruimen. Als je de smaak te pakken hebt en graag gericht aan de slag wilt gaan dan is het boek Grip op Creativiteit van natuurfotograaf Bart Siebelink echt een aanrader. Het boek neemt je aan de hand van een roadmap mee op een reis naar de verdere ontwikkeling van je creativiteit. Bart richt zich daarbij op het ontwikkelen van eigenheid en daagt de lezer uit om te experimenteren en zich daarbij niet tegen te laten houden door de geldende normen over wat mooi is en wat niet.

Het boek richt zich in eerste instantie op natuurfotografen, maar ik denk dat ook andere fotografen er veel aan kunnen hebben. Het boek leest prettig en wijst je als een kompas door de velden oriëntatie, idee-ontwikkeling, vormgeving en reflectie.

BlikOpener #46

Modern impressionisme

© Isabella Werkhoven

Naast fotografie is ook schilderkunst een rijke inspiratiebron voor mij. Een van de schilders die mijn kijk op fotografie heeft verruimd is Isabella Werkhoven. Haar schilderijen hebben een groot raakvlak met fotografie. De cultuurlandschappen hebben een impressionistische uitstraling die een gevoel van vergankelijkheid oproepen.

De verlatenheid en het vergankelijke is juist iets wat me in deze tijd extra raakt. Neem het schilderij dat hierbij is geplaatst. De stilte van een verlaten zwembad. De rode glijbaan kijkt reikhalzend uit naar haar publiek. In stil verlangen naar de heldere kinderstemmen en het spetterende plezier van hun spel. De zachte herfsttinten en vallende blaadjes benadrukken het beklemmende stilzwijgen van het afgesloten seizoen.

Opdracht

In mijn cursussen zie ik steeds meer dubbelbeelden voorbij komen. Een techniek waarmee je dezelfde dromerige impressionistische sfeer uit de schilderijen van Isabella Werkhoven kunt oproepen. Een sfeer die erg goed past bij de stille straten van nu. Pak je camera en maak door middel van dubbelopnames de impressionist in jezelf wakker.

BlikOpener #47

Dans met het cliché

We hebben allemaal onze jeugdfoto's en vakantiefoto's die ons herinneren aan bepaalde momenten van vroeger. Wanneer je de foto's objectief bekijkt, verschillen de foto's van de een niet zoveel van de ander. Wanneer ik bijvoorbeeld zeg: Broer op de schommel. Denk eens aan je fotoalbum en probeer je een beeld voor te stellen dat past bij die zin. Moeder kijkt uit over de blauwe zee. Je hebt je album misschien niet eens nodig om de beelden voor je te zien.

Dat is precies wat Jonathan Monk deed in zijn serie One Moment in Time (kitchen). De serie is gebaseerd op snapshots en postkaarten die bij zijn moeder in de keuken hingen. Hij vroeg zijn zus door de telefoon de beelden te beschrijven. Vervolgens creëerde hij een diaserie waarin enkel de beschrijving van deze beelden is te zien. De serie maakt nu deel uit van de Martin Z. Margulies Collectie en was een

aantal jaren geleden te zien in kunsthall KAdE. Hoe langer je keek, hoe boeiender het spel werd. De bezoeker maakte zich bij elke tekst een eigen voorstelling. Daarmee gaat het tegelijkertijd over het cliché als ieders persoonlijke kijk op beeld. Gevormd door alles wat je in je leven hebt gezien, meegemaakt, beleefd, geroken, gelezen of gehoord.

Opdracht

Pak eens een paar foto's uit je fotoalbum of vakantiealbum en geef een korte omschrijving wat je ziet. Deel deze omschrijving met een paar vrienden. Vraag je vrienden welk beeld de tekst bij hen oproept.

BlikOpener #48

Human = Nature

© Annemieke Tonnaer

In haar fotografie richt Annemieke Tonnaer zich op de mens en zijn omgeving. In haar serie Human = Nature onderzoekt zij de relatie tussen de mens en natuur. De natuur omvat alle levende organismen zoals planten, dieren en mensen. Al deze levende wezens beïnvloeden het leven op aarde. Hoewel de mens ook deel uitmaakt van de natuur, identificeren wij ons meer met cultuur dan natuur.

In spannende, goed gevonden combinaties laat Annemieke zien hoezeer de mens wel degelijk deel uit maakt van de natuur. Hierbij legt ze genadeloos de overeenkomst tussen het menselijk lichaam en de bomen en plantenwereld om ons heen bloot.

Opdracht

Kijk eens met andere ogen naar de bomen en planten om je heen. Welke lichaamsdelen herken jij hierin?

BlikOpener #49

Pinhole kijkdoos

© *Bethany de Forest*

Herinner je je nog hoe leuk het vroeger was om kijkdozen te maken? Je ving een hele wereld in een schoendoos. En de spanning om andere kijkdozen te zien... Langzaam bukte je je voorover, een oog dichtgeknepen, de andere voor het gaatje. Daar ontvouwde zich een heel nieuw universum.

Bethany de Forest creëert op deze manier nog steeds haar eigen werelden. Ze laat haar fantasie los in een kijkdoos en legt deze vast met een pinholecamera, die vaak uit niet meer bestaat dan een goed gecamoufleerd pak melk, dat onderdeel uitmaakt van de kijkdoos. Haar uitvindingsdrang en scheppingsdrift leiden tot een romantisch absurdisme. Droomgezichten waarin bloemen bestaan uit groente en atleten als je goed kijkt garnalen blijken te zijn.

Opdracht

Pak lijm, papier en knutselpullen en laat je verbeeldingskracht los in jouw kijkdoos.

BlikOpener #50

Wonder woman

© Susanne Middelberg

Naast prachtige ingetogen portretten maakt fotograaf Susanne Middelberg ook elk jaar een bijzondere kerstkaart. In deze fotoreeks transformeert zij tot haar favoriete stripfiguur Wonder Woman. Een serie met een knipoog waarin zij de belangrijkste gebeurtenis uit het afgelopen jaar laat zien of de draak steekt met de problemen van het vrouw zijn of het dagelijks leven.

Opdracht

Als jij een superman/vrouw was hoe zou jij je dagelijkse problemen dan het hoofd bieden?

BlikOpener #51

Verlangen

© Patricia van de Camp

In haar serie Dreamcatcher speelt Patricia van de Camp met aanraking, zachtheid en afstand. Handen die elkaar willen aanraken, maar elkaar niet vinden. Fluwelige wolken die met zachte tederheid worden gekoesterd.

Hoewel de serie al eerder is gemaakt, sluit hij emotioneel heel goed aan bij de hunkering naar aanraking die ons zo langzamerhand in de greep krijgt.

Opdracht

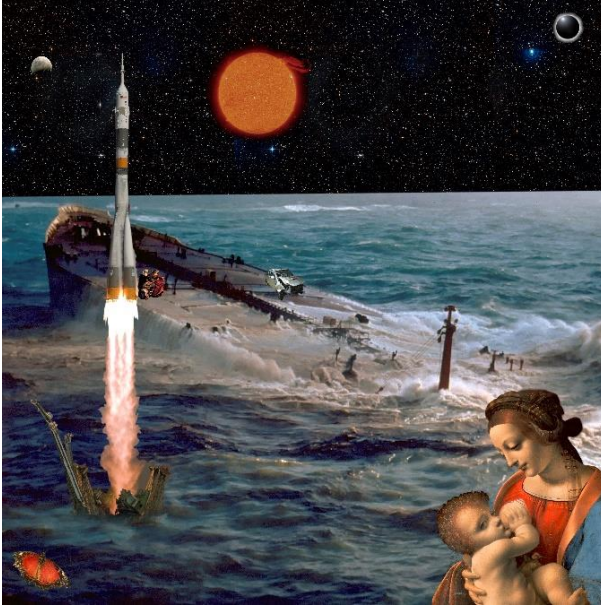
De opdracht voor vandaag is verbeeld op jouw manier het verlangen naar aanraking.

BlikOpener #53

Collage

© Rommert Boonstra

Rommert Boonstra is meer filosoof dan fotograaf. Zijn collages vormen een zoektocht naar het wankel evenwicht tussen techniek en romantiek, tussen realiteit en dromen. Dood, doem en verwondering vormen samen met de onschuld van het leven de leidraad in zijn mythische beelden.

De basis voor zijn collages vormt de enorme beeldbank met beelden die hij in de loop van vele jaren bij elkaar zocht. Het bijzondere in zijn kunstwerken is dat, hoewel ze zijn samengesteld uit meerdere beelden die vaak in eerste instantie geen relatie met elkaar lijken te hebben, de collages uiteindelijk een verhaal vormen. Een verhaal dat weliswaar vragen oproept, maar dat is ook wat de kunstenaar beoogt: de essentie van het leven betrappen.

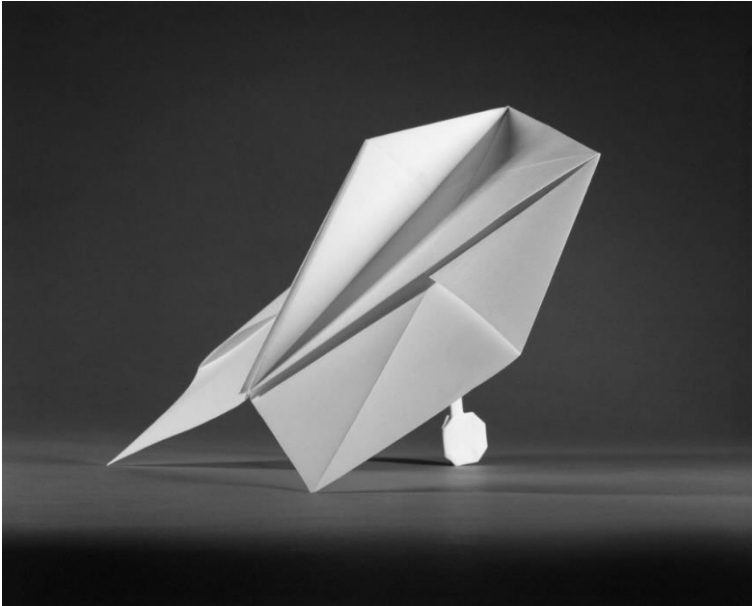
Opdracht

Zoek een aantal beelden bij elkaar in je archief, op Instagram, Pinterest of gewoon in magazines en kijk eens of je een collage kunt maken die past bij een vraag of denkbeeld waarmee je rondloopt.

BlikOpener #55

Ideeënstorm

© Sjoerd Knibbeler

Heb jij ook wel eens van die geweldige ideeën om iets te gaan maken? Vooral 's nachts als ik niet kan slapen, ontwerp ik de meest prachtige dingen. Die ik helaas meestal alweer vergeten ben als ik opsta. Soms ben ik zo enthousiast dat ik ze meteen opschrijf. Om er vervolgens nooit meer iets mee te doen. Natuurlijk is daar niks mis mee. Je hebt veel ideeën nodig die het niet redden om tot een idee te komen dat het echt helemaal is.

Dat geldt zeker voor apparaten en technische voorwerpen. Sjoerd Knibbeler is gefascineerd door niet bestaande dingen en hoe deze in beeld te brengen. Zoals bijvoorbeeld wind, ruimtevoertuigen of vliegtuigen. In zijn project Paper planes bouwde hij met papier verschillende vliegtuigen na die het nooit hebben gebracht tot een

prototype. Op die manier kon hij ze toch in beeld brengen. De papieren modellen vernietigde hij daarna weer.

Opdracht

Een mooie knutselopdracht voor vandaag. Creëer een van de fantastische dingen die je ooit hebt bedacht en waarvan je nog altijd een beetje spijt hebt dat je het nooit hebt gemaakt. Maak een foto en koester je idee op deze manier.

BlikOpener #56

Expressionistisch landschap

© Chris Friel

De expressionistische landschappen van Chris Friel openen je ogen voor de vele mogelijkheden die je als fotograaf hebt om je eigen wereld te scheppen. Hoewel hij veel in zwart-wit werkt, ben ik fan van zijn gekleurde landschappen. De vreemde kleuren geven de landschappen een onnatuurlijke sfeer die een bijzondere dreiging met zich meebrengt.

Opdracht

Hoe zou Chris Friel zijn landschappen tot stand brengen? Tijd voor een experiment. Stap uit je comfortzone en in het landschap. Probeer door middel van lange sluitertijden, dubbelopnames en beweging eens of je een expressionistisch landschap kunt creëren.

BlikOpener #57

Tijdloos

© Sanya Marusic

Een van de bijzondere eigenschappen van fotografie is dat je er tijd mee kunt vangen. Wanneer je een foto van vroeger bekijkt, kun je aan de auto's in de straat, het meubilair of de kleding die iemand aanheeft zien wanneer de foto ongeveer genomen is. Op Facebook komen veel jeugdfoto's voorbij. Wanneer iemand ongeveer dezelfde leeftijd heeft, herken je de kleding of het kapsel uit je eigen jeugd. Dat stukje herkenning maakt het zo leuk.

Fotograaf Sanya Marusic wil met haar foto's juist het omgekeerde bereiken. Voor haar foto's gaat ze op zoek naar anonieme landschappen (waar vind je die?) en ze naait zelf de wonderbaarlijke kostuums die op haar foto's te zien zijn. Hierdoor komen haar beelden los van tijd en plaats te staan.

Opdracht

Kijk eens in jouw omgeving of je een anonieme plek kunt vinden. Een plaats die overal zou kunnen zijn. Kijk vervolgens hoe je iemand zo in beeld kan brengen dat het in elke tijd genomen kan zijn.

BlikOpener #59

Tekst in beeld

© Bieke Depoorter / Magnum Photos

Dat tekst een meerwaarde kan geven aan fotografie, bewijst het boek *As it may be* van Bieke Depoorter. Het onderwerp van het boek is het privéleven van Egyptenaren. Het leven dat zich afspeelt achter gesloten deuren. Dat niet met de buitenwereld wordt gedeeld. Bieke Depoorter vroeg verschillende Egyptenaren of zij een nacht bij hen mocht doorbrengen. Gastvrij werd het eten, de slaapkamer en soms ook het bed met haar gedeeld.

Terug in België zag zij dat dit prachtig beeldmateriaal opleverde, maar er miste iets. Dat waren de verhalen. Met haar foto's ging zij terug naar Egypte en ging de dialoog aan met de mensen bij wie ze had geslapen. Zij vroeg hen hun verhaal/mening/gedachten te delen door ze direct op de foto's te schrijven. Op die manier kregen zij een stem.

Opdracht

Zoek een foto die je raakt of die een bepaalde gedachte bij je oproept en schrijf dit op de foto. Onderzoek hoe de combinatie een diepere laag raakt.

BlikOpener #61

Culturele Erfenis

© Hans Withoos

Hans Withoos is de achterkleinzoon van de 17e eeuwse fijnschilder Matthias Withoos. Van hem erfde hij zijn creatiedrang, reislust en hang naar romantiek. Deze bijzondere band zette de fotograaf aan tot het creëren van nieuwe beelden. In zijn serie Withoos meets Withoos neemt hij de schilderijen van zijn overgrootvader als achtergrond. De voorgrond vult hij vernuftig in met zijn eigen stilleven. Vaak kun je niet eens zien waar de foto begint en het schilderij eindigt.

Opdracht

Heb jij ook iets van je ouders of voorouders wat je dierbaar is? Kijk eens of je een foto in je eigen stijl kunt maken waarin je dit onderwerp een plek geeft.

BlikOpener #62

Everyday dada

© Sian Bonnell

Jaren geleden kwam ik bij een tweedehands boekwinkel het boekje everyday dada van Sian Bonnell tegen. Een heel klein boekje met een grootse inhoud. Nog steeds verschijnt er een glimlach op mijn gezicht als ik aan het boekje denk. Bij de voorkant was ik al verkocht. Een patroon van spiegeleieren fungerend als wc-matje.

Wanneer je door de ogen van Sian Bonnell naar de wereld kijkt, zie je je eten ineens niet meer als voedsel, maar valt je de speciale vorm op. Voor je het weet ben je kledjes van spaghetti aan het maken.

Opdracht

Kijk eens met een andere blik naar je eten, welke vorm zie je en waar zou je dit kunnen toepassen?

BlikOpener #63

Waterpret

© Willem Kolvoort

Heb jij wel eens naar de onderwaterwereld in Nederland gekeken? Zeker in deze tijd als de waterlelies groeien en het water helder is, valt er in de sloot achter je huis of zelfs het vijvertje in tuin veel te beleven.

Willem Kolvoort is de onderwaterfotograaf van Nederland. Hij heeft de meest prachtige foto's gemaakt. Door de zachte kleuren, het mooie licht en de reflecties van de oppervlakte neemt hij je mee in de fantasiewereld onderwater.

Opdracht

Tegenwoordig kun je voor een paar euro een onderwaterhoesje voor je mobieltje kopen. Doe je zelf dat plezier en steek je mobiel eens onder water. Het zal je verrassen wat een prachtige beelden dit oplevert.

BlikOpener #64

Cover

Hoe heerlijk is het als je een boek hebt waarin je helemaal kunt verdwijnen. Dat je het nauwelijks weg kunt leggen omdat je wilt weten hoe het afloopt. Het leuke van lezen is dat je in je hoofd je eigen beelden maakt bij het verhaal. De hoofdpersoon die jij ziet, lijkt waarschijnlijk niet op die van mij. We projecteren daar allebei ons eigen beeld op.

De cover is het eerste wat je ziet wanneer je een boek pakt. Als die je aanspreekt, lees je pas de achterkant waar het boek om gaat. Toch zou een cover die jij zou maken voor het boek er waarschijnlijk heel anders uit zien dan het origineel.

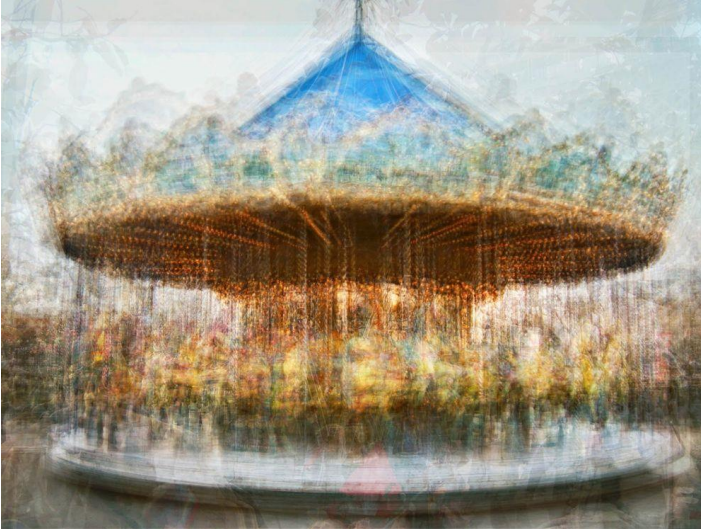
Opdracht

Maak een foto die de cover is voor het boek dat je nu leest of voor je favoriete boek.

BlikOpener #65

Veelzijdig

© Pep Ventosa

Wat gebeurt er als je om een onderwerp heen loopt en van alle kanten een foto maakt? Dat is wat fotograaf Pep Ventosa doet. Hij fotografeert zijn onderwerp van verschillende kanten en maakt vervolgens een dubbeldruk van deze foto's. De sfeer die hij met zijn foto's oproept is zacht, impressionistisch en vervreemdend. Of het nu gaat om een bekende toeristische attractie of een boom in bloei. Hoe meer kleur, hoe beter het werkt.

Opdracht

Kies een voorwerp met een kenmerkende vorm en heldere kleuren. Loop er met je camera omheen en maak verschillende foto's. Combineer deze in Photoshop en kijk wat er gebeurt. Experimenteer: bij hoeveel foto's ontstaat het verzachtende effect? Wat gebeurt er als je de volgorde of dekking van de verschillende lagen aanpast in Photoshop?

BlikOpener #66

Lievelingsdingen

© Casper Faassen

Casper Faassen plaatst bewerkte glas tussen zijn onderwerp en de camera. Het zorgt voor een bijzondere zachte sfeer en intimiteit. Ter gelijktijd ervaar je juist afstand en ruimte. Dat contrast zorgt ervoor dat de foto's bepaalde emoties oproepen die je niet los laten. Naast modellen en dansers past hij zijn techniek ook toe op stillevens. Ook deze roepen een bijzondere sfeer op.

Opdracht

Ga eens op zoek in je schuur/zolder of rommelhok of je nog een stuk glas of plastic hebt dat je kunt gebruiken als tussenscherm. Wat gebeurt er met je foto's? Hoe kun je de sfeer aanpassen door bijvoorbeeld vaseline op het glas te smeren? Wat is het verschil wanneer je je onderwerp ver weg/ dichtbij of tegen het glas plaatst?

BlikOpener #69

Regendans

© *Yoshinori Mizutani*

Er zijn maar weinig fotografen die gaan fotograferen als het regent. Toch loont het zeker de moeite. Glanzende straten en heldere kleuren geven vaak een prachtig resultaat. De Japanse fotograaf Yoshinori Mizutani voegt daar nog onscherpte aan toe. Met de onscherpte en de verfrissende kleuren verandert hij de sombere sfeer van een regenachtige dag in een vrolijke abstractie.

Opdracht

Een mooie uitdaging dus voor een regenachtige zondag. Maak een vrolijke foto in de regen.

BlikOpener #71

Voor fijnproevers

© Antonio Iacobelli

Vandaag eentje voor de fijnproevers. We hebben al eerder keer gezien dat je ook de regel niet spelen met je eten af en toe eens moet breken. Antonio Iacobelli speelt op een zeer subtiële wijze met voedsel. Zijn grafische beelden zijn vaak monochroom van kleur of en bevatten een verrassend vormelement waarmee hij een sinaasappel, aardbei of ui weet om te vormen tot een klein stilleven.

Opdracht

Pak je fruitschaal en knutselspullen er eens bij en kijk wat je kunt bereiken met wat gekleurd papier en een stuk fruit.

BlikOpener #72

Daar zit muziek in

© Mark Engelen

Het nummer Space Oddity van David Bowie inspireerde Mark Engelen tot het maken van een fotoserie. De serie verbeeldt de illustere Major Tom die de ruimte in wordt geschoten. Er gaat iets dermate mis dat hij nooit meer terug kan komen. Vrouw en kind moeten doorgaan. Ook hij gaat alleen verder in de ruimte. Ze denken nog aan elkaar, hebben nog gevoelens voor elkaar, maar zullen nooit meer samenkomen.

Opdracht

Een geweldige uitdaging. Hoe verbeeld je een lied in een foto(serie)? Niet enkel een platte weergave van wat er gebeurt, maar ook het gevoel dat het nummer bij je oproept, of misschien wel de herinneringen die het losmaakt, verbeelden. Durf jij de uitdaging aan?

BlikOpener #74

Wind

Hoe kun je iets fotograferen wat onzichtbaar is? In eerste instantie lijkt dat een onmogelijke opdracht, maar wanneer je er langer over nadent, kun je toch manieren vinden om sommige onzichtbare dingen toch zichtbaar maken op een foto. Denk maar aan tijd of ruimte.

Opdracht

Fotografeer wind

BlikOpener #75

Natuurbeleving

© Mats Andersson

Het zijn vaak de natuurfotografen die aan mij vragen hoe ze hun eigen stijl kunnen vinden binnen dit genre. Veel is al gefotografeerd en dan ook nog bij het mooiste licht, in de meest ideale omstandigheden en het perfecte moment. Het is dus lastig om je hieraan te meten en dat zou ik dus ook niet doen.

Het belangrijkste bij het fotograferen in de natuur is de natuurbeleving. Het buiten zijn, de geur, de vrijheid, de wind. Wanneer het je lukt die beleving vast te leggen, ontstaat er iets wat helemaal uit jezelf komt en kun je ook anderen meenemen in dat gevoel. Soms helpt het om even helemaal buiten je comfortzone te gaan. Zo maakt Mats Andersson zijn natuur- en dierenfoto's in zwart-wit met grote contrasten. Je ziet direct zijn stempel en voelt als kijker

de spanning van het wachten, observeren en het vangen van het juiste moment.

Opdracht

Ga eens na hoe je jouw gevoel van natuurbeleving zou kunnen weergeven en vergroot dit uit. Zijn het de kleuren die je opvallen? Probeer je dan zoveel mogelijk op de kleuren te richten en laat de foto's van het scherm af spetteren. Is het juist het ruizen van de wind wat je voelt? Kijk dan eens wat er gebeurt als je met beweging werkt. Hoor je zachte geluiden? probeer het dan eens met subtiele tinten.

BlikOpener #76

Karaktereigenschappen

© Teun Hocks

Teun Hocks fotografeert al jaren zijn alter ego. Een tikje sneue man die vaak in moeilijke situaties raakt. De wereld lijkt hem te overkomen. Verwart neemt hij de omstandigheden in zich op en legt zich er berustend bij neer. De humor van de situatie overwint echter en laat de kijker met een glimlach op zijn gezicht achter.

Het voordeel van het werken met jezelf als model is dat je precies weet wat je in je hoofd hebt en welke uitdrukking je in beeld wilt hebben. Minder gemakkelijk is bedenken wanneer je precies die goede houding hebt.

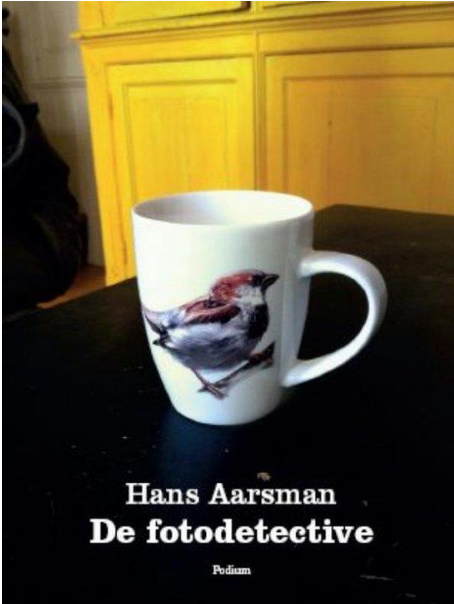
Opdracht

Bedenk eens wie jij zou willen zijn. Welke karaktereigenschappen van jezelf kun je vergroten om dit in beeld te brengen? Of misschien heb je wel karaktereigenschappen waar je niet zo blij mee bent. Wat gebeurt er als je die benadrukt en fotografeert?

BlikOpener #77

Kijkhulp

Leestip

Vandaag een leestip als kijkhulp. Fotodetective Hans Aarsman neemt je in het boek Fotodetective mee op speurtocht. Op grappige wijze laat hij zien hoe we kijken en vooral wat we niet zien. Hij bestudeert de foto's en ontdekt veel zaken die voor het gewone oog verborgen blijven.

Naast het boek heeft Hans Aarsman ook een theatershow die zorgt voor een avondje fotocabaret waarna je met andere ogen naar de wereld kijkt. Een mooi begin van een heropend theaterseizoen.

BlikOpener #78

Wolkenstaren

Misschien kun je je nog herinneren dat je als kind in het gras lag en naar de wolken staarde. Hoe langer je keek, hoe meer figuren je in de wolken zag. Herinner jij je de laatste keer dat jij bewust naar de wolken hebt gekeken? Dat een bepaalde vorm van een wolk je opviel en net leek op een hondje, dinosaurus of een brandweerauto?

Soms overvalt het je ineens zo'n gelijkenis. Toen ik een aantal jaren geleden op een begraafplaats voor gevallen soldaten in Normandië was, keek ik omhoog en zag ineens drie letters in de lucht boven de zee geschreven staan. De sfeer van de begraafplaats en het ontzag voor al die soldaten die hun leven hadden gegeven, maakte me waarschijnlijk wat ontvankelijker, maar ik dacht toch echt de letters God in de wolken te zien staan. Sindsdien kijk ik vaker naar boven en heb ik ontdekt dat het nog steeds heerlijk is om lekker liggend in het

gras je fantasie los te laten op de verschillende wolken die loom voorbij drijven.

Opdracht

Neem vandaag eens de tijd en herontdek de lol van het wolkenstaren.

BlikOpener #80

Toerist in eigen land

Wanneer je dit jaar niet op vakantie gaat naar het buitenland, geeft dit je fotografisch een nieuwe uitdaging. Blader eens door je vakantiefoto's van vorig jaar en kijk wat je opvalt. Welke onderwerpen fotografeer jij als je op vakantie bent? Gaat het je om de sfeer, bijzondere situaties of de schoonheid van de omgeving?

Opdracht

Ga op pad in Nederland en kijk met diezelfde blik naar je omgeving. Hoe kijkt een toerist hiernaar? Kun je hier foto's maken die vergelijkbaar zijn met de vakantiefoto's die je in voorgaande jaren maakte? Het wordt nog leuker wanneer je combinaties gaat maken van vergelijkbare situaties in het buitenland en hier. Wat zijn de overeenkomsten en wat zijn de verschillen?

BlikOpener #81

Ravelranden

Een van de fotografen die mij anders naar mijn omgeving heeft laten kijken, is Daniel Koning. In zijn boek *Nederland voor gevorderden* brengt hij de ravelranden van Nederland in beeld. Aan de randen van de steden bevinden zich vaak de meest vreemde combinaties van gebouwen, kunst en andere elementen in het landschap. Het zijn deze combinaties die het oog van de fotograaf trokken en leidden tot deze ontluisterende kijk op de manier waarop wij ons land inrichten.

Opdracht

Breng eens een bezoek aan de rand van jouw wijk of stad en kijk welke elementen in het landschap elkaar hier vinden. Tot welke merkwaardige combinaties leidt dit?

BlikOpener #84

Anticiperen

© Jimmy Kets

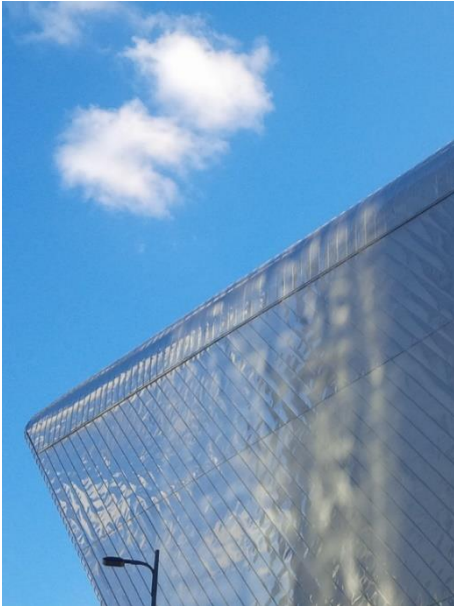
Anticiperen is een belangrijke vaardigheid voor straatfotografen. Als je van tevoren kunt inschatten wat er zou kunnen gebeuren, sta je al met 10-0 voor. Bij wie je dit heel goed terug ziet in zijn fotografie is Jimmy Kets. Voor de foto bij dit artikel hoefde hij niet anders te doen dan een mooie compositie maken met de dinosaurus in de voorgrond en afwachten tot de juiste persoon voorbij kwam. Het mooie is dat die persoon altijd komt. De vrouw met het roze vest had ook iemand met een rode paraplu kunnen zijn of een gele jas. Dat had een even goede foto opgeleverd en het verhaal was gelijk gebleven.

Opdracht

Zoek bij jou in de buurt eens naar een plek waar je een verhaal kunt maken met de aanwezige elementen op straat. Bepaal je compositie en wacht vervolgens op die ene persoon die het verhaal inkleurt.

BlikOpener #85

Ruimte

Soms gaat een foto niet over wat je ziet, maar over wat je niet ziet. Bijvoorbeeld wanneer we het over ruimte hebben. Ruimte zorgt voor lucht in de foto, het laat je compositie ademen. In deze foto wordt er tweemaal gebruik gemaakt van ruimte. Ten eerste vanwege de grote ruimte die het gebouw inneemt. De lantarenpaal is maar nietig vergeleken bij dit grote vlak. De tweede ruimte wordt gevormd door de lucht.

Opdracht

Maak een foto waarin je gebruik maakt van de aanwezige ruimte.

BlikOpener #86

Fotoverhaal

© Duane Michaels

In deze serie hebben we het eerder gehad over de manier waarop Duane Michaels tekst en fotografie combineert. Daarnaast maakt de fotograaf bijzondere sequenties. Onderwerp zijn de grote levensvragen over liefde, het leven en de dood. In kleine fotoverhaaltjes geeft hij zijn gedachten over deze vragen vorm.

In bijgaand beeld zien we een jongetje dat afscheid neemt van zijn opa die op sterven ligt. Hoewel het een droevig onderwerp is, brengt de fotograaf het op een heel zachte manier in beeld. De lieve oude man die na een laatste afscheidsgroet vriendelijk wordt uitgezwaaid door zijn kleinzoon. Een vorm die mij als kijker ontroerd.

Opdracht

Kies een onderwerp dat je als een soort stripverhaal, een klein fotoverhaaltje in beeld kunt brengen.

BlikOpener #87

Emotie

Hoe verbeeld je een emotie? Wanneer iemand je vraagt een emotie te beschrijven, is het soms lastig om de juiste woorden te vinden. Misschien is het wel gemakkelijker om er een beeld bij te vormen. Ga eens na of er een beeld bij je op komt bij een bepaalde emotie. Misschien zie je enkel (of ook) een kleur of ruik je een bepaalde geur. Welk gevoel roepen deze bij je op? Wanneer je eenmaal een indruk in je hoofd hebt van je emotie, is dit waarschijnlijk eenvoudiger om te zetten naar een foto.

Opdracht

Kijk eens of je een bepaald beeld kunt oproepen bij een emotie en verbeeldt dit vervolgens in een foto.

BlikOpener #88

Herinneringen

© Pascale Hustings

"Ik ben een wisselkind", grapt Pascale Hustings wanneer we het over haar project Changeling hebben. Het project is ontstaan vanuit haar verwondering over het feit dat zij en haar zus zich allebei een totaal andere jeugd herinneren. Hoewel ze weinig in leeftijd schelen, veel met elkaar optrekken en samen veel hebben beleefd, zijn hun jeugdverhalen vaak totaal verschillend.

Herinneringen lijken zo levensecht, maar geven vaak een vertekend beeld. Dit zette Pascale aan om aan de hand van oude jeugdfoto's een fictief verhaal te maken. Geen enkele foto is compleet. Soms is een deel weggeflitst, drijft er een wolk voorbij of is iemand afgeplakt. Het ontbreken van die delen verwijst naar de onnauwkeurigheid van ons geheugen.

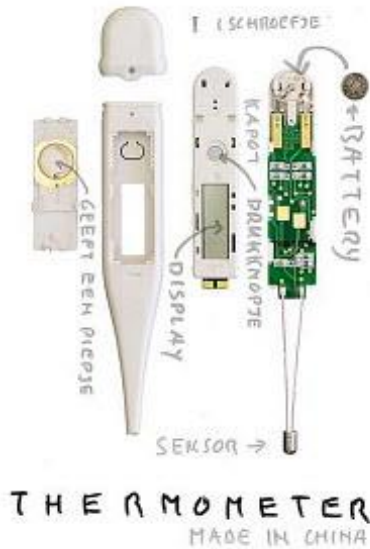
Opdracht

Maak een foto die gebaseerd is op een herinnering. Deel de foto met iemand met wie je deze herinnering deelt. Herkent hij/zij de situatie? Wat herinnert hij/zij zich nog? Zijn er meer verschillen of overeenkomsten?

BlikOpener #89

Wegwerpmaatschappij

© Reinier Gerritsen

Wij zijn verworden tot een wegwerpmaatschappij. We halen onze spullen goedkoop uit China en als het kapot is gooien we het weg. Stuk, niet meer te repareren. Straatfotograaf Reinier Gerritsen richtte zich tijdens de coronacrisis op al die kapotte apparaten, ergens opgestapeld in een doos. Nieuwsgierigheid en het idee dat we onze consumptiemaatschappij in de toekomst toch anders zouden moeten inrichten, bracht hem op het idee voor een fotoserie. Nauwkeurig haalde hij alle apparaten uit elkaar en fotografeerde de verzameling onherkenbare onderdelen die dit opleverde. Het resultaat is een bijzondere typologie als symbool voor de wegwerpmaatschappij.

Veel mensen sloegen tijdens de coronacrisis aan het opruimen. De afvalbrengrstations en kringloopwinkels draaien overuren. Wat

gebeurt er als straks alles weer draait? Worden al deze spullen vervangen door andere troep of is dit het startsein om te consuminderen? Hoe ga jij om met je spullen in deze tijd? Breng je ze naar een reparatiecafé of vervang je het door meer duurzame spullen?

Opdracht

Maak een fotoserie van voorwerpen die voor jou onvervangbaar zijn.

BlikOpener #91

Vervreemding

In fotografie laat je anderen de wereld zien door jouw ogen. Onbekende plaatsen of situaties, maar ook bekende dingen, zo verbeelden als de kijker het nog niet eerder heeft gezien. Reflecties zijn een mooi hulpmiddel om de wereld op zijn kop te zetten. Wanneer werkelijkheid en reflectie door elkaar lopen, is het soms lastig te zien waar de echte wereld begint en de weerspiegeling ophoudt.

Opdracht

Speel eens met reflectie. In hoeverre kun jij de wereld vervreemden?

BlikOpener #92

Tussen natuur en kitsch

We hebben een uitgesproken liefde voor de natuur. Die liefde uit zich in vele verschillende vormen. Denk maar eens aan bloemetjesbehang, plantenpotten in het raamkozijn of een citruspers in de vorm van een cactus. Soms leidt dit tot komische situaties. Zoals dit dierenverblijf waar we de kreukels in het rots-achtergrondbehang nog zien zitten.

Opdracht

Maak een foto waarin je de grens tussen onze liefde voor de natuur en neiging tot kitsch opzoekt.

BlikOpener #93

Orde in de Chaos

THE PHOTOGRAPHY WORKSHOP SERIES

**Alex Webb
and Rebecca Norris Webb**

**on Street Photography
and the Poetic Image**

aperture

Een straatfotograaf die ik erg bewonder is Alex Webb (<https://www.webbnorriswebb.co/>). In zijn complexe beelden spelen vaak meerdere onderwerpen een rol. Hoewel er veel tegelijk gebeurt, weet hij orde in de chaos te scheppen zodat er ruimte is voor al die verschillende verhalen in één beeld. Voor de fotograaf is het de uitdaging om steeds meer in zijn beelden te stoppen. Wat hem intrigeert is hoe verschillende situaties en gebeurtenissen op hetzelfde moment plaats vinden.

In het boek *On street Photography and the poetic image* (<https://aperture.org/shop/alex-webb-and-rebecca-norris-webb-on-street-photography-and-the-poetic-image-books/>), dat hij samen met zijn vrouw schreef, schrijft hij: Mijn fotografische proces in straatfotografie is erg eenvoudig: "Ik voel, ruik bijna, de mogelijkheid

van een foto. Ik volg het ritme van de straat. Soms begeef ik me midden in bepaalde situaties en soms hang ik gewoon ergens rond. Dat hangt af van wat deze dag mij te bieden heeft."

Opdracht

Ga de straat op en loop net zo lang door je stad tot je een plek tegenkomt waar de situatie zich leent voor meerdere gebeurtenissen. Bepaal je compositie en wacht rustig af tot het moment daar is. Bijvoorbeeld een kind dat met de fiets de hoek om komt, terwijl er een vrouw met een boodschappentas langsloopt aan de andere kant.

BlikOpener #94

Onderbuikgevoel

In je onbewuste ligt veel informatie opgeslagen waar van je je, zoals het woord al zegt, niet bewust bent. Toch bevat het zeker geen onbelangrijke informatie. Het is je zogenaamde onderbuikgevoel. Een van de manieren om je onbewuste aan te spreken is door heel snel dingen op te schrijven. Zonder na te denken. Zodra je erover gaat nadenken, komen er bezwaren bij je op en neemt je hoofd het weer over.

Opdracht

Schrijf de antwoorden op de volgende vragen meteen op:

- Maak een lijstje met 5 hobby's die je leuk lijken
- Maak een lijstje met 5 cursussen die je aanspreken
- Maak een lijstje met 5 dingen die je nooit zou doen, ook al klinken ze leuk

- Maak een lijstje van 5 vaardigheden die je graag zou hebben
- Maak een lijstje van 5 gekke dingen die je wel eens een keertje zou willen uitproberen.

Wat valt je op in de rijtjes? Welke onverwachte dingen ben je tegengekomen? Wil stil gekoesterde wensen? Zit er iets tussen waar je heel enthousiast over bent? Maak tijd vrij in je agenda om hiermee te starten.

Bron: Julia Cameron, The artist way

BlikOpener #95

Krantenartikelen

© Soom Kim

Wie leest ze niet, die kleine stukjes in de krant waarin de meest bizarre situaties ineens werkelijkheid blijken te zijn? Als je een beetje visueel bent ingesteld, zie sommige van die situaties direct aan je geestesoog voorbij trekken. Ook bij fotograaf Soom Kim ging haar fantasie aan de haal. Gedurende een aantal jaar verzamelde ze deze artikelen. In het boek *Saturday night* heeft de fotograaf deze verhalen vorm gegeven.

Soom Kim maakte één foto van 3 x 4,5 meter waarop een hotel is afgebeeld. Op deze foto's zijn alle kamers te zien. Wanneer je naar het beeld kijkt, ontvouwt zich langzaam het verhaal. Van de kamer met overspelige echtgenoot, de vrouw die haar man vermoordt tot en met de voyeur die stiekem foto's maakt door de kier in de gordijnen. Ook wij nemen via dit boek een kijkje in elk van die kamers. Opvallend in de foto's is het kleurgebruik. De bijna

neonkleuren bepalen voor een groot gedeelte de sfeer in het boek. Daarnaast valt op dat ieder object en ieder persoon in de foto's zorgvuldig is geplaatst. Het creëert een afstand tussen de kijker en de foto. Dit gevoel van afstand wordt versterkt door de teksten van de verzamelde artikelen die naast de foto's staan.

Opdracht

Neem een artikel uit de krant of van internet en laat hier je fantasie op los. Hoe speelt het beeld zich in jouw verbeelding af? Leg dit vast in een foto.

BlikOpener #96

Standpunt

© WassinkLundgren

We kennen allemaal het beslissende moment van Henri Cartier Bresson. Fotografenduo WassinkLundgren bewijst in hun boek TokyoTokyo dat het niet alleen om het moment draait. Standpunt is minstens even belangrijk. Ze liepen beiden gewapend met een camera door de straten van Tokyo en maakte precies op hetzelfde moment een foto vanuit hun kant van de straat. Beide foto's publiceerden ze naast elkaar in het boek.

Meestal leverde dat een goed getimede foto op en een beeld dat je normaal onder de categorie mislukking zou indelen. Soms zijn de minder voor de hand liggende beelden nog wel interessanter. En soms leveren allebei de beelden een boeiende foto op. De vraag is dus: wat is het beslissende moment en wat een interessant standpunt?

Opdracht

Maak een foto vanuit een ongewoon standpunt waardoor er een beeld ontstaat dat vragen oproept.

BlikOpener #97

Kunst van het kijken

Leestip

De kunst van het kijken, verhaalt op een bijzondere manier over fotografie. De Britse kunstcriticus Ian Jeffrey neemt de lezer aan de hand van honderd fotografen mee door de fotogeschiedenis. Bij iedere fotograaf staat een korte biografie: Wie was deze fotograaf, in welke tijd leefde hij, waardoor is zijn interesse voor fotografie ontstaan en welke rol vervult de fotograaf in de fotogeschiedenis. De foto's worden stuk voor stuk aandachtig door Jeffrey bekeken en besproken. Wat zie je en wat gebeurt er nu eigenlijk echt op de foto?

Wat dit boek bijzonder maakt is het derde gedeelte. Jeffrey neemt de foto's van de fotograaf nogmaals onder de loep, maar dan gezien in de geest van die tijd. Welke stijl had de fotograaf en hoe waren zijn standpunten? Welk soort fotografie was er gangbaar in die tijd? Waarin week deze fotograaf daarvan af?

BlikOpener #98

Dichtbij of veraf

© Willy Bijl

Hoe belangrijk het standpunt is, bewijst Willy Bijl met haar 1,5 meter foto's. Wanneer we naar de linker foto kijken, zitten de twee beelden bijna bij elkaar op schoot. In het rechter beeld zien we een zeer ruime afstand. Nu ligt dat niet alleen aan het standpunt, maar de gekozen brandpuntsafstand draagt ook zijn steentje bij. Door de gebruikte telelens in het linker beeld wordt het onderwerp in elkaar gedrukt waardoor de twee personen ineens heel dichtbij elkaar zijn. In het rechterbeeld maakt de fotograaf gebruik van een groothoek.

Fotojournalisten maken op dit moment regelmatig gebruik van deze vertekening om te laten zien hoe massaal de anderhalve meter regel wordt overtreden. Of juist om te laten zien, hoe demonstranten keurig afstand houden. Al naar gelang welk verhaal ze willen laten zien.

Opdracht

Maak een foto waarin je door gebruik van de telelens en standpunt twee mensen met elkaar in verbinding brengt die in werkelijkheid niets met elkaar te maken hebben.

BlikOpener #99

April fool

© Erwin Olaf

Toen ik deze reeks, aan het begin van de Corona crisis, startte, wist ik nog niet welke impact het isolement zou hebben. Mensen uit de risicogroepen die soms wekenlang in eenzaamheid doorbrachten. De angst wanneer je met je karretje door de supermarkt loopt. In plaats van een praatje maken, uitwijken wanneer je iemand tegenkomt tijdens je wandeling.

In zijn serie April Fool heeft Erwin Olaf dit gevoel van vervreemding, het gevoel alsof je na een ramp alleen bent overgebleven op de wereld, bijzonder treffend verbeeld. De foto op het parkeerdak bezorgd mij steeds opnieuw kippenvel. Voor mij is het dé foto van de Coronacrisis.

Opdracht

Maak een foto die het gevoel dat de Coronacrisis bij jou oproept, verbeeldt.

BlikOpener #100

Corona walks

© *Stephan Vanfleteren*

Waar kan deze reeks beter mee afsluiten dan de prachtige reeks foto's die Stephan Vanfleteren maakte tijdens de Corona Lockdown. Een zeer ingetogen serie waarin de eenzaamheid, stilte en beklemming je in de greep houden. Iedere avond wanneer de avond viel, trok de fotograaf naar de zee, de duinen, het bos of de polders. Geen haast, het gewone leven staat toch stil. De tocht eindigt altijd in het duister.

Kijktip

Een selectie van de serie Corona Walks zijn vanaf 27 juni toegevoegd aan de indrukwekkende overzichtstentoonstelling Present van Stephan Vanfleteren in het FoMu in Antwerpen. De expositie is te zien tot en met 13 september. De tentoonstelling heeft veel indruk op mij gemaakt en ik wil deze reeks dan ook eindigen met een oproep om deze expositie zeker niet aan je voorbij te laten gaan.

Copyright © 2020
door Diana Bokje
www.bokje.com